

HET RAPPORT VAN SIX IN LONDEN

relatie Visser 't Hooft eenzijdig was, dat deze laatste een eigen spel speelde en dat hij met dat alles zijn boekje ver te buiten was gegaan; die stukken d.d. 12 augustus had van Houten al aangekondigd in zijn eigen 'persoonlijke' brief aan van Heuven Goedhart die de datum droeg van 10 augustus en die hij op de 14de had bezorgd.

★

Het rapport dat Six als resultaat van de 'spionage' op de Zwitserse Weg (Weg A) had laten samenstellen en dat vooral ook uittreksels bevatte uit de niet voor Londen bestemde correspondentie welke Visser 't Hooft en de Politieke Commissie onderling hadden gevoerd, was, gelijk eerder vermeld, medio mei '44 in gemicrofilmde vorm bij de Politieke Commissie beland, hetgeen (zoals in deel 7 beschreven) in bezet gebied tot grote deining bij de betrokkenen had geleid – Drees was er bij gehaald die de handelwijze van Six had afgekeurd; Bosch van Rosenthal was zo ver niet gegaan. De commissie zond de microfilm naar Genève en Visser 't Hooft berichtte de aankomst aan Londen, vragend of men daar prijsstelde op dit materiaal dat de 'spionage' op de Zwitserse Weg duidelijk aantoonde. Nog voordat Londen had gereageerd, kwam daar een tweede microfilm van het rapport aan welke, in een tube scheercreme verborgen, door Six was meegegeven aan een Nederlander die van de bezetter verlof had gekregen, zich voor een zakenbezoek naar Lissabon te begeven. Kapitein mr. C. L. W. Fock, hoofd van het Lissabonse bureau van BI, zond de microfilm op 18 juli naar Londen; acht dagen later lichtte Somer Fock in dat de zending was ontvangen.

Als meest bezwarend onderdeel van het rapport zag Somer een brief welke Visser 't Hooft op 24 januari '44 had geschreven aan de Politieke Commissie. Uit die brief bleek namelijk dat Visser 't Hooft zich geruime tijd verzet had tegen het leggen van een tweede vaste verbinding, Weg B, met een groep in bezet gebied, maar hij kon zich, had hij op schrift gesteld, 'niet erg opwinden over deze concurrentie omdat de kwaliteit van het materiaal, dat langs de nieuwe weg komt, niet bepaald indrukwekkend is. De groep bestaat blijkbaar uit personen, die op politiek gebied geheel onschuldig zijn.' Hij kon overigens niet 'op Londen appelleren, daar', zo las Somer, 'de OD aldaar' (Visser 't Hooft had 'GD' geschreven, 'Geheime Dienst', maar de letters waren door de typiste van BI hier en elders verkeerd gelezen) 'nu eenmaal veel interesse blijkt te